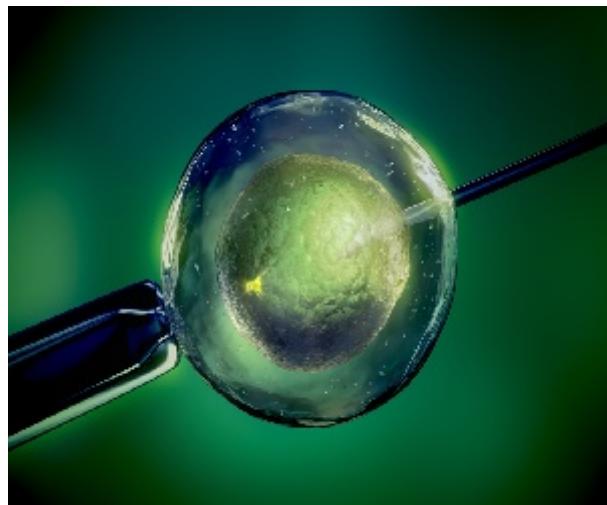

Ορθόδοξη Ποιμαντική και εξωσωματική γονιμοποίηση (Νίκη Νικολάου, Θεολόγος)

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

Η μελέτη της θεολόγου Νίκης Νικολάου για τη σχέση της θεολογικής ανθρωπολογίας με τη Βιοηθική (προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/1WMx4I1>), συνεχίζεται με τις απόψεις του Δρ Β. Φανάρα σε ζητήματα υποβοηθούμενης αναπαραγωγής.

Ακόμη ένα ηθικό ζήτημα που προκύπτει από την υποβοηθούμενη αναπαραγωγή, είναι ο τρόπος συλλογής του ανδρικού σπέρματος, το οποίο θα χρησιμοποιηθεί στην σπερματέγχυση ή στην εξωσωματική γονιμοποίηση[542]. Έχουν διατυπωθεί ποικίλες απόψεις γύρω από αυτό το θέμα. Μια πρώτη άποψη θέλει τον λεγόμενο αυνανισμό να μην θεωρείται ως κανονικός τρόπος με ηθικό περιεχόμενο για την όλη διαδικασία της τεχνητής αναπαραγωγής, ενώ αντίθετα μια άλλη άποψη θεωρεί ότι δεν τίθεται ηθικός προβληματισμός, καθότι αποσκοπεί στη γέννηση ενός παιδιού από ζευγάρια τα οποία δεν μπορούν να αποκτήσουν παιδιά.

Αυτό που έχει σημασία, κατά τον Φανάρα, είναι να μην αγνοείται και να εξετάζεται το «τι πραγματικά αισθάνεται ο σύζυγος, που αντιμετωπίζει προβλήματα στειρότητας και αναγκάζεται να υποβληθεί σε μια τέτοια διαδικασία λήψης σπέρματος»[543]. Το γεγονός αυτό δεν είναι ευχάριστο ούτε στον ιατρό που πρέπει να το ανακοινώσει στο σύζυγο. Για την Εκκλησία, από τον τρόπο συλλογής του ανδρικού σπέρματος δεν αναδύονται οποιαδήποτε ηθικά διλήμματα, εφόσον όμως τα κίνητρα αφορούν στη γέννηση ενός παιδιού.

Όπως, αναφέρθηκε στο πρώτο κεφάλαιο του παρόντος εγχειρήματος, η τεκνογονία δεν αποτελεί το μοναδικό σκοπό του χριστιανικού γάμου. Οι Πατέρες τόνισαν ότι η απόκτηση παιδιών, αποτελεί ένα βασικό σκοπό του χριστιανικού γάμου, αλλά σε συνδυασμό με την ανάλογη χριστιανική ανατροφή και διαπαιδαγώγηση των παιδιών. Ο Φανάρας τονίζει ότι «δεν πρέπει να συγχέονται μεταξύ τους: πρώτον οι σκοποί του γάμου, δεύτερον οι σκοποί της τεκνογονίας, η οποία αποτελεί έναν από τους βασικούς σκοπούς του γάμου και τρίτον οι σκοποί της συζυγικής συνουσίας, η οποία εμπεριέχει αναπαραγωγικό, αγαπητικό, σωφρονιστικό και ηδονιστικό ρόλο και χαρακτήρα»[544].

Να αναφερθεί ότι στην Εκκλησία, έχουν διαμορφωθεί δύο τύποι αναφοράς στο πρόβλημα της τεκνογονίας: η παραδοσιακή ποιμαντική γραμμή, η οποία στηρίζεται στην πίστη του Ευαγγελίου και στην πατερική παράδοση και «προσπαθεί να οδηγήσει με ασφάλεια το ανδρόγυνο στη σωτηρία, προβάλλοντας την ορθόδοξη ακρίβεια και προοπτική και θεωρεί τη φυγοτεκνία και αντισύλληψη ως πράξεις ενάντιες στο θέλημα του Θεού»[545], και η νεωτερίζουσα ποιμαντική γραμμή, η οποία ανέχεται την αντισύλληψη, τη ρύθμιση της γονιμότητας και τον οικογενειακό προγραμματισμό ως φυσικά και αναγκαία στην έγγαμη ζωή[546].

Από όσα αναφέρθηκαν, παρατηρείται ότι ο ιατρικός κόσμος προσεγγίζει το ανθρώπινο σώμα με ένα μηχανιστικό τρόπο, ενώ αγνοεί πλήρως την ψυχοσωματική σύσταση του ανθρώπου. Αντίθετα, η χριστιανική ηθική είναι προσηλωμένη στο ανθρώπινο πρόσωπο, ενώ τονίζει ότι ο σεβασμός στο ανθρώπινο πρόσωπο

προϋποθέτει το σεβασμό της ελευθερίας της ανθρώπινης ύπαρξης και την απουσία υλιστικών πρακτικών[547]. Επομένως, ο προβληματισμός οφείλεται στην αναζήτηση του θελήματος του Θεού, στο σεβασμό του ανθρώπινου προσώπου και της ιερότητας της ανθρώπινης ύπαρξης. Οι Ορθόδοξοι μελετητές μέχρι σήμερα δεν έχουν καταδικάσει όλες τις μεθόδους εφαρμογής της υποβοηθούμενης αναπαραγωγής. Η καταστροφή των εμβρύων στη διαδικασία της υποβοηθούμενης αναπαραγωγής, όμως, αποτελεί το μείζον ηθικό πρόβλημα για την Εκκλησία.

[Συνεχίζεται]

[542] Στο ίδιο, σ. 18

[543] Βασίλειος Γ. Φανάρας, *Επηρεάζεται η ορθόδοξη χριστιανική σκέψη από τις ετερόδοξες θέσεις και απόψεις για το θέμα της ιατρικά υποβοηθούμενης ανθρώπινης αναπαραγωγής*, στο Περιοδικό Σύναξη, τεύχος 68, σ. 57

[544] Βασίλειος Γ. Φανάρας, *Η θέση των Ορθοδόξων και των άλλων Εκκλησιών και των Θρησκειών για θέματα τεκνογονίας, ομιλία στην διεπιστημονική σύσκεψη περί Συζυγίας και Τεκνογονίας, η οποία διοργανώθηκε από την Ειδική Συνοδική Επιτροπή Γάμου, Οικογενείας, Προστασίας Παιδιού και Δημογραφικού Προβλήματος (13-14 Δεκεμβρίου 2002)* (http://www.ecclesia.gr/greek/holysynod/committees/family/parousiasi_synergia.html), ημερομηνία ανάκτησης 05/05/2013

[545] Στο ίδιο

[546] Στο ίδιο

[547] Βασίλειος Γ. Φανάρας, *Υποβοηθούμενη αναπαραγωγή- Θεολογική προσέγγιση*, ό.π., σ. 16